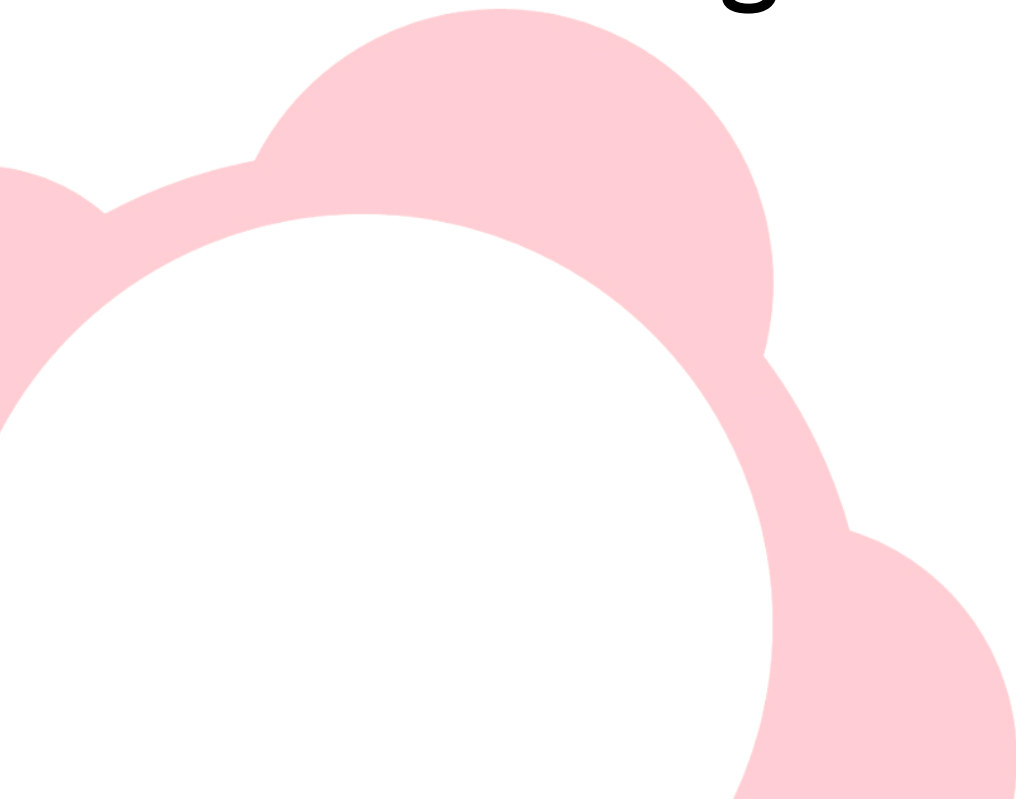

Werkprogramma 2019

Vastgesteld

Inhoud

Inleiding	2
Regionaal werkprogramma	3
A. <i>Statistische ondersteuning</i>	3
B. <i>Economie / Werkgelegenheid / Participatie</i>	3
C. <i>Sociaal Domein</i>	5
D. <i>Bestuur & Bedrijfsvoering</i>	6
E. <i>Stedelijke Ontwikkeling / Ruimtelijke Ordening / Duurzaamheid</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Werkprogramma Gemeente Hengelo	7
A. <i>Statistische ondersteuning</i>	7
B. <i>Inwonerpanel</i>	7
C. <i>Economie / Werkgelegenheid/ Participatie</i>	7
D. <i>Sociaal Domein</i>	8
E. <i>Bestuur & Bedrijfsvoering</i>	10
F. <i>Stedelijke Ontwikkeling / Ruimtelijke Ordening / Duurzaamheid</i>	10
Werkprogramma Gemeente Almelo	11
A. <i>Statistische ondersteuning</i>	11
B. <i>Inwonerpanel</i>	11
C. <i>Economie / Werkgelegenheid / Participatie</i>	11
D. <i>Sociaal Domein</i>	12
E. <i>Bestuur & Bedrijfsvoering</i>	13
F. <i>Stedelijke Ontwikkeling / Ruimtelijke Ordening / Duurzaamheid</i>	13
Werkprogramma Gemeente Enschede	14
A. <i>Statistische ondersteuning</i>	14
B. <i>Inwonerpanel</i>	14
C. <i>Economie / Werkgelegenheid / Participatie</i>	14
D. <i>Sociaal Domein</i>	16
E. <i>Bestuur & Bedrijfsvoering</i>	17
F. <i>Stedelijke Ontwikkeling / Ruimtelijke Ordening / Duurzaamheid</i>	17
Interne organisatie Kennispunt Twente	14
<i>Versterken van productie- en organisatiestructuur</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Kennispunt Twente stelt zich ten doel de kennispositie van de Twentse gemeenten en van de Regio Twente te versterken. Dit doen we door hoogwaardige sturingsinformatie te leveren, die aansluit bij de actuele besluitvorming, en die voorzien is van duiding en handelingsperspectief biedt. Kennispunt Twente wil een betrouwbare partner zijn voor (beleids)onderzoek. We kunnen een belangrijke rol in alle stadia van beleidsontwikkeling en –uitvoering spelen. We participeren in vaste samenwerkingsverbanden en gelegenheidscoalities en zien onszelf als spil voor de kennisfunctie van gemeenten en de regio in deze samenwerking.

Voor onderbouwd en vernieuwend beleid is er behoefte aan een samenhangend aanbod van kennis. Opschaling van vraagstukken naar een inter- en bovengemeentelijk niveau is voor Kennispunt Twente dan ook erg belangrijk. Regionaal onderzoek dient natuurlijk ook te blijven voldoen aan lokale wensen en behoeften en de kennispositie van de individuele gemeenten te versterken. Naast regionale opschaling werkt Kennispunt Twente op opdrachtbasis voor meer gemeenten in Twente. Voor de gemeenten Borne en Rijssen-Holten zijn bijvoorbeeld burgerpanels opgezet en worden er regelmatig peilingen uitgevoerd.

Vanuit het perspectief van de gemeenten is het belangrijk om de bestuurlijke en ambtelijke vragen goed te kennen en te vertalen naar een integraal werkprogramma. Voor Kennispunt Twente is het noodzakelijk om voldoende ruimte te houden om flexibel op actuele vragen van de gemeenten en de regio in te kunnen gaan.

Hieronder vindt u het concept werkprogramma 2019 van Kennispunt Twente. Het jaar staat wat ons betreft, naast het goed uitvoeren van onze kerntaak -onderzoek en statistiek voor gemeenten en regio- in het teken van het verder ondersteunen van gemeenten bij datagedreven en informatiegestuurd werken en het zorgen voor meer synergie in monitoring. Kennispunt Twente wil hierbij een signalerende en verbindende rol spelen.

Het werkprogramma moet als kader worden opgevat. Binnen de benoemde onderwerpen zal de precieze invulling van onderzoeks- en ontwikkelprojecten nog in nauwe afstemming met de gemeentelijke en regionale opdrachtgevers plaatsvinden. Om deze reden vindt u soms ook thema's in het conceptwerkprogramma en niet altijd concrete 'producten'. In het werkprogramma zijn enkel de projecten en ontwikkeltrajecten opgenomen die we voor onze deelnemers uitvoeren- Almelo, Hengelo Enschede en Regio Twente of die een breed regionaal belang hebben. Plusopdrachten die we voor andere Twentse gemeenten uitvoeren, zoals de peilingen op de inwonerpanels van Borne en Rijssen-Holten en opdrachten voor Hof van Twente en Haaksbergen zijn niet in de overzichten opgenomen.

Het werkprogramma valt zo uiteen in een regionaal deel en delen voor de gemeenten Hengelo, Almelo en Enschede. We hanteren steeds dezelfde domeinindeling. Binnen de domeinen kunnen thema's opgenomen zijn die betrekking hebben op lokaal beleid, maar waarbij regionale opschaling en samenwerking vereist zijn.

Regionaal werkprogramma

A. STATISTISCHE ONDERSTEUNING

- Informatievragen
- Actualiseren/uitbreiden cijfers en trends

Verkenning Regionaal Datacentrum Twente

In deze verkenning onderzoeken wij de mogelijkheden om gemeentelijke data, ingekochte data en CBS microdata op een meer structurele basis tot combineren tot een datawarehouse voor onze informatie-producten en dashboards. Dit datawarehouse vormt ook de input voor data science trajecten met onze partners. De ambitie is om uit te groeien tot Data Science Kennispunt Twente, het expertise centrum voor de regionale en lokale overheden. Hiervoor zijn de eerste stappen gezet door een gezamenlijke vacature met de gemeente Enschede open te stellen voor een data scientist.

B. ECONOMIE / WERKGELEGENHEID / PARTICIPATIE

Twente Index

Sociaal economische informatie ter versterking van de beleidsagenda van Twente wordt verzameld, geanalyseerd en gepubliceerd op www.twenteindex.nl in opdracht van de Twente Board. In 2018 is de Duitstalige versie van de Twente Index verschenen. In 2019 verschijnt de Engelstalige versie. De Twente-index zal ook worden ingezet als signaleringsinstrument voor de Agenda voor Twente. Ook vindt op basis van ingekochte data en CBS micro data de ontwikkeling van een conjunctuurklok plaats.

Arbeidsmarktmonitor

In 2018 is de pdf versie van de driemaandelijkse verschijnende Twentse Arbeidsmarktmonitor vernieuwd. In 2019 staat de vernieuwing van de website van de monitor en het uitbreiding van het aantal gemeentelijke indicatoren gepland. Daarnaast zal de pdf versie van de monitor 4x verschijnen.

Techniepact Oostmonitor

Medio 2018 is in opdracht van de provincie Overijssel de Techniepactmonitor Oost gepresenteerd. Deze monitor geeft kerncijfers voor de drie techniepact regio's in Overijssel (en delen daarbuiten). In 2019 staat een uitbreiding van de monitor gepland. Tevens wordt voor de drie pacten een brochure samengesteld naar analogie van de brochure Techniepact Twente, 2017.

Signalering economische ontwikkeling en monitoring projecten Agenda voor Twente

Om zowel de ontwikkeling van de regionale economie alsmede de resultaten van de concrete projecten uit de Agenda voor Twente te kunnen monitoren wordt een tweedeling in de verantwoording aangehouden. De resultaatmeting van de afzonderlijke actielijnen en projecten vindt door middel van een projectverantwoording plaats. Kennispunt Twente past hiervoor een – in samenspraak met raadsleden – eerder ontwikkelde monitoringmethodiek toe. Voor het signaleren van relevante regionale sociaal economische ontwikkeling is eveneens in samenspraak met Twentse raadsleden een tiental indicatoren gekozen. De dashboards van deze indicatoren zal worden geïntegreerd in de Twente Index.

Verkenning studie uitval ROC van Twente

Het ROC van Twente heeft behoefte aan een nadere analyse van factoren die studie uitval bepalen en kunnen voorspellen. In dit predictive data-analyse project wordt ROC-data en data van derden geanalyseerd en uitvalfactoren berekend tot een individuele score per student.

Versterking kwaliteit werkgelegenheidscijfers

BIRO inventariseert elk jaar de werkgelegenheid in Twentse gemeenten. Op basis van een pilot met websearch/ webscraping van het BIRO-bestand willen wij het bedrijvenregister van de Twentse gemeenten verrijken met voor bestuur en beleid relevante indelingen anders dan de beschikbare SBI classificatie.

Intraregionale verplaatsingen van bedrijven

Verplaatsingen geven zicht op de mogelijk veranderende vestigingsplaatsvoorkeuren van bedrijven en instellingen. Naast de oprichtingen en opheffingen geeft dit een totaalbeeld van de bedrijvendemografie. Op aanvraag is dit apart te rapporteren per gemeente, wijk en buurt.

Pendelstromen

CBS Pendelstromen en mobiele telefoon data geven zicht op verplaatsingen binnen (en van/naar buiten) de regio. Hierdoor ontstaan verschillende kaartbeelden van verplaatsingen van personen zoals woon/werkverkeer per dag en koopstromen op zaterdag en zondag. De mogelijkheden voor de gemeenten en regio worden verkend en toegepast.

Vastgoedrapportage Twente

We zijn door de Stichting Vastgoedrapportage Twente gevraagd de rapportage te verzorgen van de Vastgoedrapportage Twente 2018. Dit jaar zal de vastgoedrapportage in de bestaande vorm verschijnen. Samen met de Stichting onderzoeken we de mogelijkheden om tot andere rapportagewijze(n) te komen. Bijvoorbeeld een combinatie van print en website. Daarnaast zullen wij een groot gedeelte van de onderliggende data via onze portals als Cijfers en Trends en Twente Index publiceren. We onderzoeken de wenselijkheid van gemeentelijke vastgoed dashboards.

RUNIN

Sinds maart 2017 doet Kennispunt Twente als regionale partner mee in een internationaal EU project waarin de rol van universiteiten in regionaal innovatief beleid wordt onderzocht en versterkt. Bij Kennispunt Twente is voor drie jaar één van de veertien promovendi uit dit internationale leer- en trainingsnetwerk ondergebracht. In juni 2018 hebben de veertien promovendi de regio bezocht en onderzoek gedaan onder de regionale betrokkenen bij het regionaal sociaal economisch beleid. In maart 2019 zal een werkconferentie worden georganiseerd waarin de resultaten van onderzoek worden besproken met de Twente Board en andere stakeholders.

TEFCE

Kennispunt Twente werkt mee in het EU Horizon 2020 project TEFCE. Het doel van het project *Towards a European Framework for Community Engagement of Higher Education* (TEFCE) is het ontwikkelen van innovatieve en haalbare beleidsinstrumenten om de maatschappelijke, regionale betrokkenheid van universiteiten te ondersteunen, monitoren en vast te stellen. Dit jaar vindt een pilot plaats van de toepassing van het ontwikkelde instrumentarium. Kennispunt Twente zal dit jaar als adviseur optreden bij de pilot in Enschede en Dresden.

Evaluatie Grensinformatiepunt Euregio

Voor Euregio maken wij een analyse van het gebruik en activiteiten van het Grensinformatiepunt. Hierbij kijken wij zowel naar de Nederland als Duitse zijde van de grens. Op basis van het procesregistratiesysteem stellen wij kaarten en tabellen samen over de spreiding van naar type informatievragen binnen en buiten de Euroregio. Daarnaast geven wij een overzicht van andere activiteiten van het grensinformatiepunt. Het resultaat van onze analyse is een rapportage en een tabellenboek.

Monitoring Economische impact Havenbedrijf Twente

Voor het signaleren en monitoren van de economische ontwikkeling van de havens en haventerreinen heeft het Havenbedrijf Twente behoefte aan actuele gegevens over de ontwikkeling van economie en arbeidsmarkt per haven(-terrein).

C. SOCIAAL DOMEIN

Twentse Monitor Sociaal Domein

In opdracht van OZJT/ Samen14 wordt elk kwartaal de Twentse Monitor Sociaal Domein uitgevoerd om o.a. regionaal en lokaal het leer- en beleidsproces te ondersteunen, problemen te signaleren en inzicht te krijgen in gebruik en besteding financiële middelen. De monitor is nu gevuld met Jeugdhulp en Wmo gegevens en met de koppeling Jeugdhulp & Onderwijs en de koppeling tussen Jeugdhulp & Wmo. We dragen actief bij aan de thema's en projectgroepen binnen de agenda van OZJT/Samen 14 en beantwoorden informatievragen.

Inventarisatie gevolgen veranderingen resultaatgerichte inkoop

Samen met gemeenten gaan we na hoe de nieuwe inkoopwijze in monitoring opgenomen kan worden zonder verlies van informatie en kennis. Gevolgen voor de TMSD en gemeentelijke registraties worden samen met gemeenten onder de loep genomen.

Twentse toegang in beeld

In 2018 zijn de functionaliteiten van de toegang tot het sociaal domein per gemeente in beeld gebracht, ter ondersteuning van de leerfunctie van de monitor. Begin 2019 wordt de verbinding gelegd tussen de kwalitatieve analyse en de kwantitatieve gegevens van de TMSD. Ook vindt rapportage plaats aan OZJT en gemeenten. De exacte vorm waarin dat gebeurt is nog onderwerp van overleg.

Bijdrage reflectiefunctie OZJT

We leveren een actieve bijdrage aan de Reflectiekamers OZJT, om de leerfunctie transformatie sociaal domein binnen de 14 gemeenten onderling te versterken. Hiervoor initiëren we o.a. verdiepende sessies op basis van vraagstukken uit de praktijk.

Toekomstvoorspeller Zorgvraag

Op basis van de Twentse Monitor Sociaal Domein en aanvullende gegevens als demografie en gegevens uit Kinddossiers van de GGD, DUO etc. willen we nagaan of het mogelijk is om de lokale zorgvraag te voorspellen.

Begeleiding Twents Transformatiefonds

We begeleiden de ontwikkeltafels met data analyses en voeren een startanalyse uit om de ontwikkelingen in de verschillende segmenten van jeugdhulp scherp te krijgen.

Monitor RMC/ Twentse Belofte

Per 2019 gaat een nieuwe wet in werking met betrekking tot voortijdig schoolverlaters en jongeren in een kwetsbare positie. De RMC functie van gemeenten heeft de taak deelname van deze jongeren aan onderwijs en/of arbeidsmarkt te monitoren. Gemeenten hebben bovendien de verplichting te analyseren wat er in de regio aan de hand is, zodat op basis daarvan beleid gemaakt kan worden. De stuurgroep Twentse Belofte heeft Kennispunt Twente gevraagd een monitor te ontwikkelen, waarmee informatie en inzichten gegenereerd worden die kunnen bijdragen aan het behalen van de doelstellingen vanuit de wet (t/m 23 jaar) en specifiek vanuit de Twentse Belofte (23 t/m 27 jaar).

Koppeling TMSD aan data Zvw/Wlz (Vektis)

We onderzoeken de mogelijkheden om data van Vektis over Zvw- en Wlz-gebruik te integreren in de TMSD.

D. BESTUUR & BEDRIJFSVOERING

Smart cities- Visie op gebruik en toepassingen smart, open & big data

Aan de hand van inventarisatie en toepassen van methoden voor datascience gaan we na wat kansen en risico's zijn voor de gemeente op het gebied van informatiegestuurd werken.

Werkprogramma Gemeente Hengelo

A. STATISTISCHE ONDERSTEUNING

- Basisstatistiekpakket
- Informatievragen
- Actualiseren / uitbreiden cijfers en trends
- Maatwerk prognose t.b.v. raming gemeentefonds
- Onderwijsprognose

B. INWONERPANEL

Peilingen (o.a.)

- Waar staat je gemeente? Burgerpeiling (maart)
- Veiligheidsmonitor Hengelo 2019 (oktober)
- Binnenstadspeiling Hengelo 2019 (november)

C. ECONOMIE / WERKGELEGENHEID/ PARTICIPATIE

Binnenstadsmonitor Hengelo 2019

In de Binnenstadsmonitor worden ontwikkelingen op meerdere relevante gebieden in kaart gebracht. Sinds juli 2018 is de binnenstadsmonitor ontsloten via een openbaar online dashboard (www.binnenstadsmonitorhengelo.nl). De monitor heeft in eerste instantie een signaleringsfunctie, maar kan door zijn vele mogelijkheden ook worden ingezet voor analyse. Het doel van de binnenstadsmonitor is om de informatiepositie van de gemeente en overige betrokkenen bij de binnenstad te versterken. Belangrijke thema's in de monitor zijn bezoekersaantallen en druktebeelden, herkomst van bezoekers, winkels en horeca, leegstand, cultuur, vastgoed, werkgelegenheid, inwoners en waardering.

Uitdagingen voor 2019 zijn om de monitor beter aan te laten sluiten bij het '*Integraal Actieplan voor een vitale Hengelose binnenstad 2017-2021*', het integreren van bezoekersdata op basis van wifitellingen (CityTraffic) en op basis van mobiele telefonie (Mezuro) en het doorontwikkelen/vergroten gebruikerswaarde van de monitor in het algemeen.

Evenementenmonitor Hengelo 2019

In 2018 is een eerste versie van de evenementenmonitor uitgevoerd. In deze monitor is het bruto effect van evenementen op het aantal bezoekers aan de binnenstad te zien. Voor 2019 is een verfijning van de methodiek alsmede het opnemen van wifi-telgegevens voorzien.

Versterking kwaliteit werkgelegenheidscijfers

BIRO inventariseert elk jaar de werkgelegenheid in Twentse gemeenten. Op basis van een pilot met websearch van het BIRO-bestand willen wij het bedrijvenregister Hengelo verrijken met andere dan de SBI classificatie.

Pendelstromen

CBS Pendelstromen en mobiele telefoon data geven zicht op verplaatsingen binnen (en van/naar buiten) de regio. Hierdoor ontstaan verschillende kaartbeelden van verplaatsingen van personen zoals woon/werkverkeer per dag en koopstromen op zaterdag en zondag. (in combi met regio)

Intraregionale verplaatsingen van bedrijven

Verplaatsingen geven zicht op de veranderende vestigingsplaatsvoorkeuren van bedrijven en instellingen. Naast de oprichtingen en opheffingen geeft dit een totaalbeeld van de bedrijvendemografie. (in combi met regio)

Vakkundig aan het werk ZonMW aanvraag

Samen met het lectoraat Social Work van Saxion heeft Kennispunt Twente voor een aanvraag bij ZonMW in het kader van het programma *Vakkundig aan het werk* een plan van aanpak uitgeschreven en wetenschappelijk onderbouwd. Als de aanvraag wordt gehonoreerd, zullen Kennispunt Twente en Saxion het traject dat 18 maanden duurt onderzoeksmatig begeleiden. Het betreft een kanteling in de werkzaamheden van de klantmanagers om meer ruimte voor doelmatigheid en motivering te bewerkstelligen.

Onderzoek Lambertuskermis Hengelo 2019

Gemeente Hengelo heeft in de jaren 2015, 2016 en 2018 in samenwerking met I&O Research het bezoek van de Lambertuskermis geanalyseerd (stratenquête en cordontellingen). Kennispunt Twente gaat samen met de gemeente Hengelo bezien of sensordata (CityTraffic en Mezero) een voldoende alternatief kan zijn om het eerdere onderzoek (structureel) te vervangen.

D. SOCIAAL DOMEIN

Vervolgmeting POH-Jeugd

Vervolgonderzoek naar de gevolgen van praktijkondersteuning Jeugd bij huisartsen voor de gemeente. Het biedt onder meer inzicht in effecten van verwijzingen en de gevolgen daarvan voor gemeentelijke inzet en kosten.

PO Positieve Gezondheid

Onderzoek naar gevolgen van inzet Praktijkondersteuner Positieve gezondheid voor zelfredzaamheid van inwoners.

Vervolg Schoolzorgondersteuners

Binnen het project Jeugdkracht is de gemeente Hengelo in 2018 een pilot gestart op vier basisscholen in Hengelo, waar een School Zorgondersteuner onderdeel is geworden van de basiszorg in de school. Doel is *“kinderen, ouders en leerkrachten binnen een school direct ondersteunen bij de ondersteuningsvragen die ze hebben, zodat er eerder passende en mogelijk ook lichtere ondersteuning ingezet wordt.”* Na een eerste tussenevaluatie in de zomer van 2018 monitort Kennispunt Twente de pilot verder in 2019.

Interventieprogramma Sociaal Domein

Het aanleveren van feiten en cijfers voor verschillende onderdelen uit het interventieprogramma, waarmee gemeente Hengelo tot een kostenverlaging in het sociaal domein wil komen. Dit is eind 2018 gestart en loopt uit in 2019. Daarnaast wil de gemeente Hengelo eind 2019 een tweede meting, zodat in beeld kan worden gebracht of de doorgevoerde wijzigingen in 2019 effect hebben.

Begroting Sociaal Domein

De gemeente wil toe naar een nieuwe manier van begroten, waarbij meer vanuit doelgroepen wordt gedacht. Welke doelgroepen doen beroep op welk soort zorg? Hoe ziet de huidige doelgroep in het sociaal domein eruit? Zijn huidige personen met individuele begeleiding bijvoorbeeld mensen met een langlopende indicatie, of zijn dit vooral nieuwe indicaties bij personen die niet eerder in beeld waren? Door op deze manier te gaan begroten verwacht de gemeente meer grip te krijgen op financiën en beleid en financiën beter bij elkaar te kunnen brengen. Kennispunt Twente kan een rol spelen in het inzichtelijk maken van de verschillende doelgroepen.

Evaluatie deelprogramma Gezond Gezin

Gezond Gezin is onderdeel van het project Gezonde Toekomst Dichterbij. Het programma 'Gezond Gezin' is een laagdrempelig collectief programma voor gezinnen met kinderen. Tijdens het programma ontmoeten mensen elkaar, doen zij actief mee en worden bewust gemaakt van een gezonde leefstijl. In 2018 is geëvalueerd hoe de eerste groep deelnemers en verwijzers het programma heeft ervaren en wat de effecten zijn (tussenevaluatie). In 2019 wordt de tweede groep geëvalueerd, waarna er een eindrapportage over beide groepen wordt opgeleverd.

Een ander onderdeel van deze vraag is het updaten van wijk(welzijns)cijfers en gegevens van de GGD. De nadruk ligt daarbij op de sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Dit betekent een schets van de sociaaleconomische status (inkomen, opleidingsniveau) in relatie tot ervaren gezondheid, belemmeringen om te participeren en sociale contacten/eenzaamheid. Verder gezondheidsgegevens over bewegen en sporten, roken, alcoholgebruik en overgewicht. Demografisch worden de buurten beschreven naar leeftijdsgroepen, huishoudtypes en herkomstgroepen. De buurten worden ook beschreven aan de hand van een aantal indicatoren uit de monitor buurtsignalering.

AVEM en Ontmoeten Plus

AVEM is een voorliggende activiteit voor allochtone vrouwen en mannen die al een paar jaar draait. Ontmoeten Plus is net opgezet als voorliggende activiteit voor ouderen die dement zijn. Beide activiteiten moeten ervoor zorgen dat er minder indicaties voor dagbesteding afgegeven worden voor deze doelgroepen en hiervoor zijn businesscases opgesteld. De gemeente Hengelo vraagt Kennispunt Twente een bijdrage te leveren aan het onderzoeken van het effect bij beide activiteiten. Wat deze bijdrage precies kan zijn, moet nog nader besproken worden.

Verdiepend onderzoek bewindvoering

De Hengelose gemeenteraad heeft gevraagd bewindvoering in eigen beheer te nemen vanwege de toenemende kosten. Om hierin een goede afweging te kunnen maken, gaan we na wat er mogelijk is om aan de hand van onderzoek tot een gedegen onderbouwing van deze keuze met grote consequenties te komen.

Evaluatie inzet combinatiefunctionarissen

De gemeente heeft behoefte aan een evaluatie van de inzet van de combinatiefunctionarissen. Dit is nog nooit gedaan en omdat zij een belangrijke rol spelen in het voorveld is dit relevant. Bereiken zij de vooraf opgestelde doelen, is hun werk effectief en efficiënt? Wat vinden betrokken partners en deelnemers van hun inzet en behaalde resultaten?

Inspiratiesessie Wijk DNA en het voorliggend veld

De gemeente Hengelo heeft Kennispunt Twente uitgedaagd om samen met Insights Zorg een inspiratiesessie te organiseren over hoe Wijk DNA beter gebruikt kan worden en hoe je het voorliggend veld beter kunt inzetten.

Veiligheidsinformatiesysteem

Het doel van het Veiligheidsinformatiesysteem is in eerste instantie het bundelen van alle beschikbare relevante veiligheidsinformatie van zowel interne, als externe partners. Uiteindelijk moet het systeem leiden tot meer samenwerking tussen partners, meer (actueel) overzicht, inzicht en bewustwording en gericht beleid.

E. BESTUUR & BEDRIJFSVOERING

Begeleiding indicatoren P&C Cyclus

Gemeente Hengelo is voornemens in 2019 weer een verbeterslag in de P&C Cyclus te maken. Kennispunt Twente zal hier, net als voorgaande jaren, bij adviseren.

Klanttevredenheidsonderzoek Twentebad

Herhaling van het klanttevredenheidsonderzoek 2018 inclusief een vergelijking met de uitkomsten uit 2018. Doel is in beeld te brengen hoe klanten de dienstverlening en de renovatie van het Hengelose zwembad bevallen.

Smart cities- Visie op gebruik en toepassingen smart, open & big data voor gemeente /

Aan de hand van inventarisatie en toepassen van methoden voor datascience gaan we na wat kansen en risico's zijn voor de gemeente op het gebied van informatiegestuurd werken.

Ondersteuning datagestuurd werken

Op basis van de recente visie op datagestuurd werken van de gemeente Hengelo bouwen we mee aan de uitwerking en implementatie van deze visie in nader te bepalen projecten/ trajecten.

F. STEDELIJKE ONTWIKKELING / RUIMTELIJKE ORDENING / DUURZAAMHEID

Buurtsignalering

Uitvoeren en doorontwikkeling instrument Buurtsignalering. Inhoudelijk een beetje bijschaven en extra aandacht aan presentatie besteden. Kennispunt Twente zou graag in overleg met de opdrachtgevers willen bezien of het Enschedese Indicatorenstelsel Sociale Achterstand, de Enschedese wijkindicatoren en het Hengelose Buurtsignaleringssysteem meer op elkaar afgestemd kunnen worden.

Woonbehoeften

We voeren een analyse uit op bestaande registratie- en onderzoeksmateriaal en vergaren eventueel aanvullend materiaal om meer grip te krijgen op woonbehoeften in Hengelo.

Wijkanalyses ten behoeve van warmteplan(en)

Om warmteplannen op te kunnen stellen heeft de gemeente Hengelo behoefte aan inzichten in buurt(en)/wijk(en). Het eerste warmteplan dat opgesteld is, betreft de buurt Nijverheid. Onderdeel van de analyse zijn in ieder geval bevolkingsopbouw, -prognose en woningkenmerken. Daarnaast beschikbare energiedata en eventueel een peiling onder het panel naar de houding over duurzaamheid.

Werkprogramma Gemeente Almelo

A. STATISTISCHE ONDERSTEUNING

- Basisstatistiekpakket
- Informatievragen
- Actualiseren / uitbreiden cijfers en trends
- Jaarlijkse actualisatie van woningvoorraadgegevens per 1 januari naar aantal, type woning, eigenaar, economische waarde en bouwjaar
- Onderwijsprognose
- Bevolkingsprognose

B. INWONERPANEL

Peilingen (o.a.)

- Waarstaatjegemeente burgerpeiling (maart)
- Veiligheidsbeleving
- Binnenstadspeiling Almelo 2019 (november)

C. ECONOMIE / WERKGELEGENHEID / PARTICIPATIE

Binnenstadsmonitor Almelo 2019

In de Binnenstadsmonitor worden ontwikkelingen op meerdere relevante gebieden in kaart gebracht. De binnenstadsmonitor is ontsloten via een openbaar online dashboard (www.binnenstadsmonitoralmelo.nl). De monitor heeft in eerste instantie een signaleringsfunctie, maar kan door zijn vele mogelijkheden ook worden ingezet voor analyse. Het doel van de binnenstadsmonitor is om de informatiepositie van de gemeente en overige betrokkenen bij de binnenstad te versterken. Belangrijke thema's in de monitor zijn bezoekersaantallen en druktebeelden, herkomst van bezoekers, winkels en horeca, leegstand, vastgoed, werkgelegenheid, cultuur, evenementen, inwoners, waardering en imago.

Uitdagingen voor 2019 zijn om de monitor aan te laten sluiten bij het nieuwe 'Programma Binnenstad' en het doorontwikkelen/vergroten gebruikerswaarde van de monitor in het algemeen.

Binnenstadspeiling Almelo 2019

In 2019 (november/december) zal voor de 4^e achtereenvolgende keer de jaarlijkse Binnenstadspeiling worden voorgelegd aan de leden van het AlmeloPanel. De resultaten van eerdere jaren worden vergeleken, zodat ontwikkelingen zichtbaar worden. De gemeente Almelo gebruikt de resultaten voor de Binnenstadsmonitor (enkele indicatoren) en het binnenstadsbeleid in het algemeen.

Evenementenmonitor Almelo 2019

In de Evenementenmonitor Almelo wordt, de toe- (of af)vloeiing van bezoek, het drukteverloop gedurende (binnenstads)evenementen en de herkomst van evenementbezoekers visueel weergegeven in een digitaal ontsloten dashboard. De versie uit 2018 ('Evenementenmonitor 2017-2018') is gebaseerd op Mezuodata. Voor de versie van 2019 zal ook de data van Mezuoro worden gebruikt. Bij potentiële doorontwikkeling kan worden gezien of de monitor verrijkt kan worden met meerdere indicatoren (bijvoorbeeld weersinvloeden). Doel is om de Evenementenmonitor te integreren in de Binnenstadsmonitor.

Monitor Leegstand

De monitor leegstand is onderdeel van de binnenstadsmonitor Almelo. Dit deel van de monitor wordt gedurende het jaar geactualiseerd om een actueel overzicht van de leegstand van winkelpanden in Almelo te bieden.

Oordeel over werklocaties

Zicht op waardering werklocaties, aantrekkelijker maken bedrijventerreinen en uitbreidingsbehoefte.

D. SOCIAAL DOMEIN

Monitor Maatschappelijke Resultaten/Wijkkompas Almelo

Gemeente Almelo wil haar programmatisch en wijkgericht werken meer gaan ondersteunen met goede sturingsinformatie, om daarmee beleid en besluitvorming te kunnen ondersteunen en meer synergie in informatiesturing te bewerkstelligen. We ontwikkelen het komende jaar een dashboard waarin de programma's uit het coalitieakkoord/programmabegroting worden vertaald in indicatoren gegroepeerd naar domeinen. In overleg met de relevante beleidsmakers en gebruikers worden de indicatoren en vormgeving bepaald. Deze brede monitor integreert (delen van) andere monitors, bijvoorbeeld de binnenstadsmonitor en armoedemonitor.

Armoedemonitor vervolg

Aan de hand van een monitor in dashboardvorm wil de gemeente inzicht in de factoren die van invloed zijn op armoede en de ontwikkeling van armoede in Almelo op buurtniveau. Naast inkomensgegevens worden gegevens over voorzieningen opgenomen en de stapeling van deze voorzieningen in de wijken.

Ontwikkelscan Ontwikkelen van vertrouwen en bestuurskracht - aanpak Nieuwstraatkwartier

Almelo wil onderzoek laten doen naar hoe het vertrouwen in de gemeente kan verbeteren. Daarnaast wil de gemeente actief monitoren of de nieuwe aanpak in het Nieuwstraatkwartier effecten heeft op het vertrouwen van de inwoners in het gemeentebestuur. De ontwikkelscan bestaat uit een scan naar het vertrouwen in het externe samenspel en uit een meerjarig monitoronderzoek om te beoordelen of en in welke mate de aanpak in het Nieuwstraatkwartier effecten heeft op het vertrouwen in het gemeentebestuur.

Het versterken en/of vernieuwen van het AlmeloPanel maakt onderdeel uit van dit traject. Het gaat om onderzoek in de samenleving als spiegel voor de gemeente, het begeleiden van zelfonderzoek binnen de gemeente en om innovatieve methoden toepassen voor de 'ongeorganiseerde' inwoner.

E. BESTUUR & BEDRIJFSVOERING

Advisering Datagedreven werken in Almelo

Actieve deelname aan kernteam en advisering in traject om in 2019 de basis op orde te krijgen om datagedreven werken een impuls te geven binnen gemeente Almelo.

Ondersteuning bij monitoring Programma's coalitieakkoord en Perspectiefnota

Het Almeloese coalitieakkoord bevat doelstellingen die vertaald zijn in concrete performance indicatoren voor de onderscheidde programmalijnen. Kennispunt Twente zal adviseren bij de verdere uitwerking van deze indicatoren en zal de voortgang van de programma's op basis van deze indicatoren monitoren en visualiseren. Ook leveren we input voor de Perspectiefnota.

F. STEDELIJKE ONTWIKKELING / RUIMTELIJKE ORDENING / DUURZAAMHEID

Inzicht in verhuisstromen

De afdeling Wonen wil graag meer weten over oorzaken van de migratiestromen. Met het oog hierop heeft Kennispunt Twente in 2018 een migratiedashboard vervaardigd en zal dit in 2019 verder uitbouwen. De verwachting is dat aan de hand van dit dashboard vele vragen beantwoord kunnen worden, maar dat het juist ook aanvullende vragen zal oproepen. Zeker omdat Almelo in 2019 een nieuw woonvisie opstelt. Welke verhuisstromen bestaan naar andere Twentse gemeenten steden? Trekken woningbouwplannen in andere steden (binnenstedelijk en uitleg) van inwoners vanuit Almelo?

Werkprogramma Gemeente Enschede

A. STATISTISCHE ONDERSTEUNING

- Basisstatistiekpakket en actualiseren / uitbreiden cijfers en trends (behoefte worden bij de contactpersonen opgehaald, waar mogelijk worden de data aangepast)
- Informatievragen
- Bedrijvencartotheek (incl. actualisering en modernisering)

B. INWONERPANEL

Peilingen (o.a.): Waarstaatjegemeente (Nader af te stemmen, evt gecombineerd met Stadspeiling)

- Grondwaterpeil (januari)
- Cultuurparticipatie (maart/april)
- Schriftelijke communicatie
- Stadspeiling / Indicatorenpeiling (Nader af te stemmen, evt gecombineerd met Stadspeiling)

Naast het uitvoeren van de peilingen gaan we na hoe het onderzoeksgerichte inwonerpanel zich verhoudt tot de participatietools (o.a Consul) die gemeente Enschede wil gaan inzetten en wat de rol van Kennispunt Twente hierin kan zijn.

C. ECONOMIE / WERKGELEGENHEID / PARTICIPATIE

Binnenstadsmonitor Enschede 2019

In de Binnenstadsmonitor worden ontwikkelingen op meerdere relevante gebieden in kaart gebracht. De binnenstadsmonitor ontsloten via een openbaar online dashboard (www.binnenstadsmonitorenschede.nl). De monitor heeft in eerste instantie een signaleringsfunctie, maar kan door zijn vele mogelijkheden ook worden ingezet voor analyse. Het doel van de binnenstadsmonitor is om de informatiepositie van de gemeente en overige betrokkenen bij de binnenstad te versterken. Belangrijke thema's in de monitor zijn bezoekersaantallen en druktebeelden, herkomst van bezoekers, winkels en horeca, leegstand, werkgelegenheid, vastgoed, inwoners en waardering door bezoekers.

Uitdagingen voor 2019 zijn doorontwikkelen van de innovatieve onderdelen op basis van sensordata en het doorontwikkelen/vergroten gebruikerswaarde van de monitor in het algemeen.

Evenementenmonitor Enschede 2019

In de Evenementenmonitor Enschede wordt, de toe- (of af)vloeiing van bezoek, het drukteverloop gedurende (binnenstads)evenementen en de herkomst van evenementbezoekers visueel weergegeven in een digitaal ontsloten dashboard. De versie uit 2018 ('Evenementenmonitor 2017-2018') is gebaseerd op Mezuodata. Voor de versie van 2019 zal zowel de data van Mezuodata (herkomst en drukteverloop), als de data van CityTraffic (drukte op straatniveau) worden gebruikt. Bij potentiële doorontwikkeling kan worden bezien of de monitor verrijkt kan worden met meerdere indicatoren (bijvoorbeeld weersinvloeden). Doel is om de Evenementenmonitor te integreren in de Binnenstadsmonitor.

Talent behouden en aantrekken

Inzicht in de sociaal economische ontwikkeling van Enschede binnen Twente. Het programma Economie is geïnteresseerd in verhuisbewegingen en demografische veranderingen. Welke kenmerken hebben personen en huishoudens die naar en uit Enschede verhuizen? Een eerste activiteit was in december 2018 een workshop verzorgd voor ambtenaren en Twentse onderwijsinstellingen.

Monitor Economische ontwikkeling Enschede

De Monitor Economische ontwikkeling geeft een goed beeld van de stand van de lokale economie en de ontwikkelingen gedurende de laatste jaren. Werkgelegenheids- en werkloosheidscijfers geven inzicht in de Enschedese banenmotor. Hiernaast komt de ontwikkeling naar sector, prioritaire sector, bedrijfslocaties en prioritaire gebieden aan bod. Ook de aanbodzijde van de arbeidsmarkt wordt meegenomen in de monitor. De door Kennispunt Twente beheerde Enschedese Bedrijvencartotheek is een belangrijke databron, aangevuld met cijfers afkomstig van LISA-vestigingenregister, CBS en het UWV. Enschede wordt daarbij afgezet tegen Twente, G-32 gemeenten en het landelijke beeld. In het traject zorgen we samen met de gemeente Enschede voor afstemming en verbinding tussen publicatie en online beschikbare kerncijfers op de website van Kennispunt Twente.

Economische visie Enschede, investeren in een robuuste economie

Het college wil investeren om het robuuste deel van de economie te versterken. Wat is 'robuustheid'. Wat weten we over de ontwikkeling van de lokale economie in relatie tot de conjuncturele ontwikkeling. Welke economische sectoren in Enschede hebben we en welk aandeel in de stedelijke en regionale economie vertegenwoordigden zij de afgelopen (tien?) jaren. Is er een verband te ontdekken tussen de ontwikkeling in die sectoren en de landelijke economische groei. Welke sectoren zijn dan meer of minder gevoelig voor conjuncturele schommelingen of wijzigingen in het overheidsbeleid (m.n. sociaal domein)?

Agglomeratiekracht meetbaar maken

Enschede heeft de ambitie om de centrale stad voor de grotere regio te zijn en deze positie te versterken. Deze doelstelling is gekwantificeerd naar een bevolkingsgroei tot 170.000. Wat is nodig om deze ambitie waar te maken? In de literatuur wordt gesproken over agglomeratiekracht. Dit is de concentratie en het samenspel van economische factoren en actoren in een gebied dat een (sterk) voordeel geeft ten opzichte van kleinere eenheden zoals dorpen en het landelijke gebied. De succesvolle economische ontwikkeling van steden als London en Amsterdam wordt grotendeels vanuit dit concept verklaard. Wat is de agglomeratiekracht van Enschede? Blijft deze beperkt tot de stad Enschede, de gemeente Enschede of een groter gebied? Is de ontwikkeling van deze 'kracht' te meten en mogelijk door beleid te beïnvloeden?

Woon-werk bewegingen Kennispark

Op basis van Mezero data maken wij een tableau visualisatie en een kort document over de herkomst van het 'publiek' van Kennispark Enschede. Hierbij vindt een uitsplitsing plaats naar gemeenten in de grotere regio en provincies/landsdelen voor verder weg gelegen delen.

Social Impact Bond

Evaluatie resultaten Social Impact Bond werkgelegenheid: Een drie jarig project om mensen zonder werk in Duitsland een werkplek aan te bieden. De eerste twee jaar zijn afgerond. De instroom valt, door het herstel van de economie, tegen en de resultaten worden dit laatste jaar in wat afgeslankte vorm gemonitord.

Ontwikkeling Data-Driven Retail City Monitor/ Succes in Enschede (REA)

Gemeente Enschede wil graag proactief een netwerkrol spelen in de ontwikkeling van de binnenstad. In Enschede en omgeving is een kritieke massa aan bedrijven die zich op 'applied data science' succesvol ontwikkelen. Gemeente Enschede en Kennispunt Twente hebben een "Digital Society" community van overheid, bedrijven en kennisinstellingen (Gemeente Enschede, Kennispunt Twente, Saxion, UTwente, Enschede Promotie, New Media, Enschedese binnenstadsmarktpartijen) waarin een eerste datagedreven Retail City Monitor is ontwikkeld. In 2019 willen wij de monitor gezamenlijk met onze partners doorontwikkelen voor meerdere functies op het gebied van retail.

Armoede op stedelijk niveau

Inkomensdata updaten op het niveau van Enschede, Nederland en de G32. Daarnaast worden enkele contextvariabelen weergegeven.

D. SOCIAAL DOMEIN

Speerpunten Jeugdhulp/Wmo beleid

Gemeente Enschede wil inwoners en professionals betrekken bij de totstandkoming van het nieuwe integrale beleid voor Jeugdhulp en Wmo. We voeren een enquête uit onder inwoners en onder professionals.

Wijkindicatoren

Jaarlijkse update van de indicatoren op buurtniveau voor onder meer de website 'Jij maakt de buurt'. We gaan daarbij na of de data op een toegankelijke plek op de website van Kennispunt Twente geplaatst kunnen worden en/of geïntegreerd met andere dashboards voor de gemeente Enschede.

Indicatorenstelsel sociale achterstand (zie ook sportsubsidiëring)

Jaarlijks bepaalt Kennispunt voor alle Enschedese postcodes een Sociale score. De Sociale score heeft als eigenschap dat deze gemiddeld 0 is. Een Sociale score is soms negatief (in achterstandsgebieden) en soms positief (in 'betere' buurten). Kennispunt Twente zou graag in overleg met de opdrachtgevers willen bezien of het Enschedese Indicatorenstelsel Sociale Achterstand, de Enschedese wijkindicatoren en het Hengelose Buurtsignaleringssysteem meer op elkaar afgestemd kunnen worden.

Sportsubsidiëring (zie ook Indicatorenstelsel sociale achterstand)

Voor gebruik in bijvoorbeeld sportsubsidiëring is het zinvol om deze Sociale score om te rekenen naar een Voorrangsscore. Deze is gemiddeld 1 en kan hiervoor dienen als factor waarmee een bedrag per jeugdsportlid vermenigvuldigd kan worden. Het exacte subsidiebedrag voor sportverenigingen wordt bepaald op basis van de verhouding van het aantal jeugdleden uit sociaal-economisch zwakkere en sterkere buurten. Als het project in 2019 wordt uitgevoerd, is dit voor het eerst onder de nieuwe AVG. Dit kan tot complicaties en/of vertraging leiden.

Gezamenlijke onderzoeksagenda Enschede, Saxion, UT en Kennispunt Twente

Door gemeente Enschede gecoördineerde agenda om samen met de UT en Saxion kennis op te bouwen over domein overstijgende vraagstukken rond het sociaal domein op te pakken en/ of op te laten onderzoeken in afstudeeropdrachten en stages. Kennispunt Twente faciliteert en ondersteunt.

Vroegsignalering bij Schuldhulpverlening

(nader in te vullen)

Monitoring 100-gezinnen aanpak

Menzis, de gemeente Enschede en de SMD hebben zich gezamenlijk ten doel gesteld om een doorbraak te forceren in ondersteuning op maat bij Enschedese huishoudens waar sociaal-maatschappelijke- en gezondheidsproblemen elkaar versterken om de kwaliteit van leven van deze (multi)probleemhuishoudens te verbeteren, maatschappelijke kosten duurzaam te verlagen en kennis en expertise te ontwikkelen op het gebied van de aanpak van (multi)probleemhuishoudens en deze ook structureel te borgen en duurzaam in te zetten. Dit gebeurt onder de noemer van “100 gezinnen aanpak”. Kennispunt Twente vervult de rol van onafhankelijke beoordelaar, waarbij zij de taak heeft de kwantitatieve en de kwalitatieve resultaten van het Project en de daarbinnen uitgevoerde begeleidingsprogramma’s te valideren.

OJA

De gemeente Enschede richt op een aantal basisscholen in Enschede een onderwijs-jeugdhulp-arrangement (OJA) in. In een OJA werken (speciaal) onderwijs, jeugdhulpaanbieder en gemeente samen om het mogelijk te maken ondersteuning te bieden aan kinderen en jongeren die extra hulp nodig hebben op/na school en thuis. Deze jeugdhulp krijgen kinderen van één hoofdaanbieder, die verbonden is aan de school. Een onderdeel van de pilot is het inrichten van een monitoringssysteem op basis waarvan er tijdens de pilot bijgestuurd kan worden, en op basis waarvan uiteindelijk een besluit genomen kan worden over het structureel inbedden van de OJA’s in Enschede. De gemeente Enschede heeft Kennispunt Twente gevraagd hierin mee te denken en een voorstel te doen voor het opzetten van een dergelijk monitoringssysteem, dat zo moet worden vormgegeven dat de uitvoering van tussenevaluatie(s) en eindevaluatie door de gemeente Enschede zelf kan geschieden. Kennispunt Twente vervult de rol van procesbegeleider.

E. BESTUUR & BEDRIJFSVOERING

Geavanceerde data analyse- en data science toepassingen

In verschillende domeinen worden geavanceerde analyses en data science technieken toegepast om de toepassingen vervolgens, zo mogelijk, in de eigen processen van de gemeente te borgen. Voorbeelden zijn prioritering bij bijstandsfraudeonderzoek en meer inzicht in meldingen overlast openbare ruimte binnen het fysiek domein.

Smart cities- Visie op gebruik en toepassingen smart, open & big data voor gemeente /

Aan de hand van inventarisatie en toepassen van methoden voor datascience gaan we na wat kansen en risico’s zijn voor de gemeente op het gebied van informatiegestuurd werken. Kennispunt Twente heeft daarnaast actief zitting in het Kernteam Smart City.

F. STEDELIJKE ONTWIKKELING / RUIMTELIJKE ORDENING / DUURZAAMHEID

Ondersteuning voor data, duiden, duiding en doen Strategische Investeringsagenda

Gemeente Enschede wil op basis van goede data komen tot dialoog en goede beleidsinvesteringen een Strategische Investeringsagenda om meer rendement te halen uit iedere euro die wordt besteed aan leefbaarheid in wijken en om de samenwerking met partners te versterken.

